ARREST VAN HET HOF (EERSTE KAMER)
VAN 23 MAART 1977 [1]

Gervais-Danone AG
tegen Hauptzollamt München-Mitte
(verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door het Bundesfinanzhof)

Zaak 86/76

Samenvatting

Gemeenschappelijk douanetarief — Aanduiding van de goederen — Produkten voor menselijke consumptie, welke voornamelijk bestaan uit van melk afkomstige vetstoffen — Tariefpost 21.07

In het kader van het gemeenschappelijk douanetarief behoren produkten voor menselijke consumptie die voornamelijk bestaan uit van melk afkomstige vetstoffen tot post 21.07 en kunnen derhalve niet onder post 15.13 vallen.

In de zaak 86/76,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Bundesfinanzhof in het aldaar aanhangig geding tussen

GERVAIS—DANONE AG, te München,

en

HAUPTZOLLAMT MÜNCHEN-MITTE,

om een prejudiciële beslissing inzake

— de uitlegging van enkele bepalingen van het gemeenschappelijk douanetarief, met name tariefpost 15.13,

— en eventueel de geldigheid van verordening (EEG) 496/69 van de Commissie van 18 maart 1969 betreffende de indeling van goederen onder post 21.07, onderverdelingen F VIII en IX, van het gemeenschappelijk douanetarief (PB 1969, L 67, blz. 7),

wijst

1 — Procestaal: Duits.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt: A. M. Donner, kamerpresident, J. Mertens de Wilmars en G. Bosco, rechters,

advocaat-generaal: J.-P. Warner
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en schriftelijke behandeling

1. Het hoofdgeding betreft de tariefindeling van vetmengsels, die verzoekster, de vennootschap „Gervais-Danone AG" te München, tussen 20 december 1968 en 22 maart 1969 in een aantal partijen uit Zwitserland invoerde.

In de aangiften bij de douane omschreef verzoekster de waar als „kunstreuzel", waarbij zij de volgende samenstelling opgaf:

— bij de beide eerste importen,
  85 % botervet (99,5 %)
  10 % geraffineerde rundertalk
  5 % sesamolie
— bij de overige importen
  85 % botervet
  5 % wrongel
  5 % magere-melkpoeder
  5 % geraffineerde rundertalk.

De bevoegde douanekantoren deelden de waar bij de inklaring conform verzoeksters aanvrage in onder post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief (hierna te noemen „GDT"): „margarine, kunstreuzel en andere bereide spijsvetten"; in deze post wordt voor het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen geen grenswaarde genoemd. Daar de aangiften steeds juist werden bevonden, werd van visitatie afgezien. Alleen van de beide laatste importen werden door de bevoegde nationale instantie steekproeven genomen.

Vóór de inklaring van de laatste partij trad verordening 496/69 van de Commissie van 18 maart 1969 (PB 1969, L 67, blz. 7) in werking. Bij deze verordening werden kunstvetten met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van 65 of meer gewichtspercenten uitgesloten van post 15.13 en ingedeeld onder post 21.07 („produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen"). Artikel 1 der verordening bepaalt met name dat genoemde waren moeten worden ingedeeld onder post 21.07 F

— VIII, indien het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen 65 of meer, doch minder dan 85 gewichtspercenten bedraagt;
— IX, indien dit gehalte 85 of meer gewichtspercenten bedraagt.

De Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt ontdekte bij het onderzoek van de monsters geen geraffineerde rundertalk, doch stelde vast dat het gehalte aan botervet hoger was dan 85 gewichtspercenten. Overeenkomstig genoemde verordening kwam dit douane-laboratorium tot de conclusie dat de monsters niet onder post 15.13, doch onder post 21.07 moesten worden ingedeeld. Het betrokken douanekantoor wijzigde daarop de heffingsformulieren en deelde de waar, voorzover het vetgehalte hoger was dan 85 %, onder post 21.07 F IX in. Het uit de wijziging van de tariefindeling voortvloeiend heffingsverschil vorderde het douanekantoor na.

Tegen deze navordering ging verzoekster in beroep bij het Finanzgericht München; zij vorderde indeling der betrokken produkten onder post 15.13. Het Finanzgericht verwierp op 9 februari 1972 het beroep en besliste dat genoemde produkten onder post 21.07 F IX vallen. Tegen deze uitspraak voorzag verzoekster zich in cassatie bij het Bundesfinanzhof, hetwelk bij beschikking van 27 juli 1976 besloot het geding te schorsen en overeenkomstig artikel 177 EEG-Verdrag het Hof van Justitie de navolgende vragen voor te leggen:

„1. Moest post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief vóór de inwerkingtreding van verordening (EEG) 496/69 van 18 maart 1969 aldus woren uitgelegd, dat vetmengsels, bestaande uit
   a) 85 % zuiver botervet (99,5 %)
      10 % geraffineerde talk
      5 % sesamolie
      of
   b) 85 % botervet
      5 % wrongel
      5 % magere-melkpoeder
      5 % geraffineerde rundertalk

   onder deze tariefpost moesten worden ingedeeld?
2. Zo ja:
   Is verordening (EEG) 496/69 van 18 maart 1969 rechtsgeldig, of is zij ongeldig, omdat zij de tariefposten 15.13 en 21.07 niet toelicht maar wijzigt en dientengevolge niet is gedekt door de machtiging van verordening (EEG) 97/69 van 16 januari 1969?"

2. De vennootschap Gervais-Danone AG, ten deze vertegenwoordigd door F. Modest, en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Kalbe hebben overeenkomstig artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut schriftelijke opmerkingen ingediend.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Overeenkomstig artikel 95, paragraaf 1, van het Reglement voor de procesvoering heeft het Hof de onderhavige zaak naar de Eerste Kamer verwezen.

II — Schriftelijke opmerkingen, ingediend krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut

A — Opmerkingen van verzoekster in het hoofdgeding

De vennootschap *Gervais-Danone* beroept zich op een als bijlage 1 bij haar memorie geproduceerd deskundigenverslag en merkt in de eerste plaats op dat de betrokken produkten niet slechts eenvoudige mengsels van verschillende vetten waren die grotendeels uit botervet bestonden, maar ook spijsvetten die een bewerking hadden ondergaan. Het ging met name om zogenaamde „shortenings" (die door texturatie van oliën of vetten ontstaan) en om „vetemulsies".

Eenvoudige vetten of vetmengsels waaraan geraffineerde rundertalk, wrongel

en/of magere-melkpoeder is toegevoegd zijn meer geschikt voor het bakken dan pure eenvoudige vetten, zoals botervet of varkensreuzel. Deze bakeigenschappen worden nog sterk verbeterd wanneer de vetten een bewerking door texturatie of emulsie ondergaan.

Al vertonen de grotendeels uit botervet vervaardigde vetmengsels in vergelijking met andere mengsels geen structurele verschillen wat de bakeigenschappen betreft, zij hebben toch het voordeel de gewenste botersmaak beter te doen uitkomen. Vandaar dat deze vetmengsels, met name de „shortenings" en emulsies worden gebruikt bij de bereiding van banketbakkerswerk en biscuits.

Vervolgens merkt verzoekster ten aanzien van het recht op dat het gemeenschappelijk douanetarief overeenkomstig de artikelen II a en II b van de Conventie van Brussel van 15 december 1950, in post 15.13 de sedert 1955 bestaande tekst van de nomenclatuur van de Internationale Douaneraad ongewijzigd heeft overgenomen. Daarmee bracht de Raad van de EG tot uitdrukking ook de inhoud en de strekking van deze post te willen overnemen. Het is vaste jurisprudentie van het Hof dat de vóór de inwerkingtreding van het gemeenschappelijk douanetarief uitgewerkte toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel wel niet dwingend zijn, maar een waardevol hulpmiddel vormen bij de uitlegging van de tariefposten, zolang de gemeenschapsautoriteiten ten tijde van de betrokken in- of exporten nog geen toelichtingen of nadere bepalingen hebben vastgesteld.

Het feit dat door de inwerkingtreding van de gemeenschappelijke ordeningen der landbouwmarkten de economische betrekkingen en de belangen van de importeurs en exporteurs ten aanzien van de verschillende tariefposten zijn gewijzigd, rechtvaardigt niet de inhoud en strekking te wijzigen van posten die in het GDT ongewijzigd zijn overgenomen. Een dergelijke wijziging is slechts geoorloofd indien de tariefpost zelf wordt gewijzigd. In het kader van een gemeenschappelijke marktordening is een zodanige verandering echter overbodig. De marktordening biedt immers andere mogelijkheden om zonder wijziging van een post marktverstoringen en distorsies van de concurrentie te voorkomen en wel door een passend heffingen- of restitutiestelsel.

De produkten van post 15.13 vallen nu juist onder de marktordening in de sector oliën en vetten, ingevoerd bij 's Raads verordening 136/66 van 22 september 1966 (PB 1966, 172, blz. 3025).

Gesteld dat een bereid spijsvet dat grotendeels uit van melk afkomstige vetstoffen bestaat, verstoringen van de markt heeft veroorzaakt, dan zou de Raad de moeilijkheden uit de weg kunnen ruimen door artikel 2, lid 1, van deze verordening te wijzigen en heffingen of restituties in te voeren. Ontoelaatbaar zou het daarentegen zijn geweest, door gekunstelde toelichtingen bepaalde waren elders in te delen om op deze wijze tot hetzelfde resultaat te komen.

Overigens machtigt verordening 97/69 van de Raad van 26 januari 1969 (PB 1969, L 14 blz. 1), die de rechtsbasis vormt voor verordeningen 496/69 en 663/69 van de Commissie (PB 1969, L 67 blz. 67 en L 86 blz. 9), ingevolge haar tweede overweging de Commissie bepalingen vast te stellen die „ten doel hebben de inhoud van de posten en postonderverdelingen van het gemeenschappelijk douanetarief nader aan te geven, zonder evenwel de tekst daarvan te wijzigen".

De formulering dezer overweging is weliswaar niet volledig duidelijk, doch men kan hieruit niet afleiden dat de Commissie, — al is zij gebonden aan de tekst van een tariefpost — de inhoud en strekking ervan kan wijzigen. Een dergelijke praktijk is uitgesloten in de nationale rechtsorde der Lid-Staten, ook in de Bondsrepubliek Duitsland. Daarentegen geldt het algemene rechtsbeginsel, dat bij de uit-

legging van een rechtshandeling niet moet worden vastgehouden aan de letterlijke betekenis, maar dat de werkelijke wil en de tot uitdrukking gekomen doelstellingen van de handeling doorslaggevend zijn.

Waar verordening 97/69 de Commissie verbiedt de tekst van de toe te lichten posten of postonderverdelingen van het GDT te wijzigen, machtigt zij de Commissie ook niet de inhoud en de strekking dezer posten en onderverdelingen te wijzigen.

De Commissie mag derhalve geen verordeningen ter toelichting vaststellen, die in werkelijkheid tot een wijziging van de posten leiden. Hoewel de Commissie bij de tarifering van nieuwe goederen waarvoor tot dusver nog geen praktijk is ontstaan een ruime beoordelingsbevoegdheid heeft, kan deze toch niet zo ruim zijn dat de nieuwe toelichtingen op een wijziging der posten neerkomen.

Na deze algemene overwegingen gaat verzoekster in op de beide gestelde vragen.

1. *Wat betreft de eerste vraag* betoogt zij dat post 15.13 van het GDT, gelet op de tekst en de strekking *alle* bereide spijsvetten omvat, voor zover zij niet uitdrukkelijk onder een andere post zijn ingedeeld. Uit de gebruikelijke zin van het woord („vetten" in plaats van „oliën") en uit een vergelijking met de voorafgaande posten, met name post 15.07 („plantaardige oliën") blijkt, dat post 15.13 in wezen betrekking heeft op vaste of gehydrogeneerde bereide spijsvetten, in tegenstelling tot vloeibare oliën.

Na een toelichting van de in post 15.13 genoemde begrippen „margarine" en „kunstreuzel" betoogt verzoekster dat de woorden „andere bereide spijsvetten" van dezelfde post, gelet op de eerste beide begrippen, betrekking hebben op vetmengsels van allerlei aard (zoals kunstreuzel) en vetemulsies (zoals margarine).

Uit een vergelijking met de voorafgaande posten van hoofdstuk 15 en uit de punten 3 a en 3 b van de algemene bepalingen, welke bij 's Raads verordening 950/68 zijn overgenomen, vloeit echter tevens voort, dat elke verdere bewerking van natuurlijke of kunstmatige vetten onder post 15.13 valt, voor zover vet het wezenlijk kenmerk van het produkt blijft. De betrokken post is dus een verzamel- of restpost voor alle vetten in vaste vorm die een bewerking hebben ondergaan en daardoor hun natuurlijke, pure hoedanigheid hebben verloren, doch het wezenlijk kenmerk van vet hebben behouden.

Deze opvatting vindt steun in de Toelichtingen van de Internationale Douaneraad betreffende post 15.13 waarin drie categorieën bewerkte spijsvetten worden onderscheiden. Zoals uit het reeds genoemde deskundigen-rapport blijkt, voldoen de litigieuze produkten aan de minimumeisen voor de eerste en tweede categorie.

Bovendien kan niet worden betwist dat boter en botervet even goed kunnen worden geëmulgeerd of tot een emulsie worden bewerkt als andere vaste of gehydrogeneerde vetten. Een emulsie van botervet heeft dezelfde eigenschappen en gebruiksmogelijkheden als alle andere vetemulsies, die onder post 15.13 vallen. Hetzelfde geldt voor mengsels van vet in vaste vorm die voor het grootste gedeelte uit botervet bestaan. Vanuit het standpunt van de Internationale Douaneraad zou het bij het opstellen van de nomenclatuur in strijd met het systeem zijn geweest om een emulsie of vetmengsel op basis van botervet van genoemde post uit te sluiten. Dit is echter niet gebeurd en de Raad van de EG heeft tenslotte post 15.13 overgenomen zoals de Internationale Douaneraad deze had vastgesteld en opgevat.

De motivering die de Commissie in haar verordeningen 496/69 en 663/69 geeft, kan de toets der kritiek niet doorstaan. Het is onjuist te beweren dat botervet

geen vet in de zin van hoofdstuk 15 van het GDT is omdat botervet in het tarief niet als dierlijk vet, doch als zuivelprodukt wordt beschouwd, zodat ook een emulsie op basis van botervet niet onder post 15.13 valt. Afgezien van het feit dat het Bundesfinanzhof deze opvatting in zijn verwijzingsbeschikking heeft weerlegd dient nog het volgende te worden opgemerkt.

— In het GDT worden boter en botervet zowel als een zuivelprodukt alsook als een dierlijk vet beschouwd en behandeld, hetgeen overeenkomt met hun werkelijke kenmerken.
— De indeling van een produkt onder verschillende hoofdstukken geschiedt in het GDT ook bij produkten van de meelindustrie, die naar gelang van het gehalte aan zetmeel hetzij onder hoofdstuk 11, hetzij onder hoofdstuk 23 vallen.
— De Commissie spreekt zichzelf in verordening 496/69 tegen, want zij deelt onder post 21.07 slechts waren in waarvan het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen 65 % of meer bedraagt. Zodoende blijft een vetmengsel dat 64 % van melk afkomstige vetstoffen bevat en dat nog steeds grotendeels een van melk afkomstige vetstof is, ingevolge deze verordening onder post 15.13 ingedeeld.
— De regeling van verordening 496/69 komt niet overeen met de vóór uitvaardiging daarvan in de Lid-Staten, althans in enige daarvan — met name de Bondsrepubliek Duitsland — heersende praktijk om een mengsel of emulsie van botervet, dat overwegend uit van melk afkomstige vetstoffen bestaat, onder post 15.13 in te delen. De Duitse leden van het Comité voor de Nomenclatuur hebben tijdens de beraadslagingen over verordening 496/69 met grote nadruk de opvatting verdedigd, dat mengsels en emulsies met meer dan 65 gewichtspercenten botervet en waaraan andere vetstoffen zijn toegevoegd (bij voorbeeld reuzel, talk, enzovoort) onder post 15.13 vallen. Te dien einde volstaat het, bijlage 2 van de memorie na te gaan en de produktie van alle documenten van het Comité voor de Nomenclatuur betreffende verordening 496/69 te gelasten.
— De Lid-Staten van de Internationale Douaneraad die geen deel uitmaken van de Gemeenschap — zoals Zwitserland — delen de litigieuze produkten nog steeds onder post 15.13 in (vergelijk bijlage 3 bij de memorie).
— De Commissie leidt uit de tweede alinea van de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel betreffende post 15.13 („bedoelde mengsels ... kunnen worden vermengd met lecithine, zetmeel ... vitamines en zelfs met boter"), in de tweede en derde overweging bij verordening 663/69 volkomen ten onrechte het argumentum a contrario af, dat boter klaarblijkelijk alleen is toegelaten als bijkomende stof bij margarine, kunstreuzel en andere bereide spijsvetten en zulks slechts voor zover deze toevoeging dient ter verbetering van de produkten, zonder dat de kenmerkende eigenschappen van deze produkten te loor gaan. Indien de Internationale Douaneraad aan genoemde toevoeging de betekenis had willen toekennen die de Commissie hieraan geeft, dan zou zij in strijd hebben gehandeld met de zin, de inhoud en de strekking van post 15.13 en in het algemeen met hoofdstuk 15 dat alle spijsvetten omvat en bewerkte botervetten, die een andere substantie vormen dan boter, juist niet heeft uitgesloten. Ook technologisch gezien is het onjuist te stellen dat de toevoeging van botervet aan een vetmengsel leidt tot wijziging of verdwijning van de kenmerkende eigenschappen van dat mengsel (vergelijk bijlage 1 bij de memorie).

Op grond van deze opmerkingen stelt verzoekster voor de eerste vraag als volgt te beantwoorden:

„Post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief moest vóór de inwerkingtreding van verordening (EEG) 496/69

van 18 maart 1969 aldus worden uitgelegd, dat vetmengsels en vetemulsies, bestaande uit:

a) 85 % zuiver botervet (99,5 %)
   10 % geraffineerde talk
   5 % sesamolie
   of
b) 85 % botervet
   5 % wrongel
   5 % magere-melkpoeder
   5 % geraffineerde rundertalk

onder deze tariefpost moesten worden ingedeeld."

2. Voor de behandeling van *de tweede vraag*, die de geldigheid van verordening 496/69 betreft, acht verzoekster het noodzakelijk deze verordening tezamen met verordening 663/69 te bezien.

Verordening 496/69 bepaalt dat vetmengsels en vetemulsies met en gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van 65 % of meer, onder post 21.07 F (en niet onder post 15.13) moeten worden ingedeeld. Verordening 663/69 schrijft anderzijds voor, dat deze vetmengsels en -emulsies slechts onder post 15.13 blijven vallen, indien hun gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen niet meer dan 10 gewichtspercenten bedraagt.

Deze beide verordeningen zijn tegenstrijdig. Neemt men aan dat de verordening als „toelichtende verordening" geldig is, dan moesten vetmengsels en- die weliswaar meer dan 10, maar minder dan 65 gewichtspercenten van melk afkomstige vetstoffen bevatten tot de inwerkingtreding van verordening 663/69 onder post 15.13 blijven ingedeeld. In dat geval moet laatstgenoemde verordening als ongeldig worden beschouwd, daar zij zowel de inhoud van verordening 496/69 als post 15.13 zelf wijzigt.

Acht men daarentegen verordening 663/69 geldig, dan is verordening 496/69 ongeldig.

Beide verordeningen kunnen niet tegelijkertijd geldig zijn. Beschouwt men beide als geldig, dan is tarifering van vetmengsels en -emulsies die weliswaar meer dan 10, maar minder dan 65 % van melk afkomstige vetstoffen bevatten, onmogelijk. Behoren deze produkten volgens verordening 496/69 tot post 15.13, krachtens verordening 663/69 kunnen zij niet daaronder worden ingedeeld. Zodoende vallen zij noch onder post 15.13, noch onder post 21.07.

In werkelijkheid zijn de verordeningen 496/69 en 663/69 beide ongeldig, want zij beperken zich niet tot een nadere toelichting van post 15.13, maar wijzigen deze naar inhoud en strekking. Zij beogen door middel van „verklaringen" vast te stellen welk percentage van een andere waar, een bepaalde waar moet bevatten om onder deze of gene tariefpost te worden ingedeeld. De beide verordeningen zijn bij de vaststelling van deze percentages echter tegenstrijdig, want hetzij de grenswaarde van 10 % voor van melk afkomstige vetstoffen is juist en dan is de grenswaarde van 65 % onjuist, hetzij de grenswaarde van 65 % correct is en dan is de grenswaarde van 10 % fout. Dit alles maakt duidelijk dat een dergelijke afbakening van bepaalde bestanddelen van een waar of mengsel van waren zuiver willekeurig is en geen „nadere toelichting" vormt. Dergelijke afbakeningen en indelingen naar bepaalde percentages kunnen, indien zij al verdedigbaar zijn, slechts in de posten zelf worden aangebracht, door de desbetreffende postonderverdelingen bij te werken. Een klassiek voorbeeld hiervan wordt gevormd door de bepalingen betreffende de indeling van produkten van de meelindustrie, vallende onder de posten 11.01 en 11.02, alsmede van produkten van post 21.07.

Bij afbakening naar precieze percentages wordt steeds de beoordelingsbevoegdheid uitgeschakeld, welke in een post die dergelijke percentuele criteria niet bevat, aan de douane-instanties wordt gelaten; dit betekent derhalve zonder uitzondering een wijziging van het tarief zelf.

Dit is juist bij de betrokken verordeningen het geval. De Toelichtingen bij de

Nomenclatuur van Brussel zelf hebben noch vetmengsels of -emulsies op basis van melk-vetstoffen uitgesloten, noch daarvoor enige afbakening naar percentages aangebracht. Ook kwam de voorafgaande praktijk in een of meer Lid-Staten overeen met de uitlegging van post 15.13 in de Toelichtingen, die verschilt van de uitlegging in verordening 496/69. Ten slotte hebben de verordeningen 496/69 en 663/69 op ontoelaatbare wijze de tekst van post 15.13 gewijzigd doordat zij deze door de invoering van de genoemde percentages hebben aangevuld; dit houdt een inbreuk op verordening 97/69 in.

Zelfs indien het Hof tot de conclusie zou komen, dat verordening 496/69 rechtsgeldig is, moet rekening worden gehouden met het beginsel van de rechtszekerheid, zoals het Hof dit in zijn rechtspraak heeft erkend. In tegenstelling tot de rechtsopvatting die zij vóór de uitvaardiging van verordening 496/69 in het Comité voor de Nomenclatuur heeft verdedigd en ook in de praktijk heeft gevolgd, heeft de Bondsrepubliek Duitsland na de inwerkingtreding van verordening 496/69 de op basis van melk-vetstoffen vervaardigde en vóór de inwerkingtreding dezer verordening geïmporteerde vetmengsels en -emulsies met terugwerkende kracht onder post 21.07 ingedeeld, omdat zij meer dan 65 % melk-vetstoffen bevatten. De Duitse regering heeft een ommezwaai gemaakt en verordening 496/69 met terugwerkende kracht toegepast, hoewel terugwerkende kracht in de verordening niet uitdrukkelijk was voorzien.

Het beginsel van rechtszekerheid verzet zich tegen een directe of indirecte toepassing met terugwerkende kracht van verordening 496/69.

Verzoekster stelt derhalve voor de tweede vraag als volgt te beantwoorden:

„a) *primair:*
Verordening (EEG) 496/69 van 18 maart 1969 is ongeldig, omdat zij de tariefposten 15.13 en 21.07 van het gemeenschappelijk douanetarief niet toelicht maar wijzigt en dientengevolge niet is gedekt door de machtiging van verordening (EEG) 97/69 van 16 januari 1969.

b) *subsidiair:*
Verordening 496/69 van 18 maart 1969 is weliswaar rechtsgeldig, doch mag door de Lid-Staten noch direct noch indirect met terugwerkende kracht worden toegepast, omdat de formulering van de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel ook de uitlegging toelaat, dat vetmengsels en vetemulsies met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van meer dan 64 % onder post 15.13 moeten worden ingedeeld."

B — Opmerkingen van de Commissie

1. De eerste vraag

Volgens de Commissie komen voor de indeling van botervet waaraan geringe hoeveelheden andere stoffen zijn toegevoegd de posten 04.03, 15.13 en 21.07 in aanmerking.

Daar de produkten van elk dezer posten onder een gemeenschappelijke marktordening vallen, moet bij de afbakening daarvan zowel met de functie van het douanetarief in verband met de marktordeningen als met de zuiver douanerechtelijke functie rekening worden gehouden.

a) De uitlegging van de nomenclatuur van het GDT

Post 21.07 omvat de „produkten voor menselijke consumptie", elders genoemd noch elders onder begrepen. Tot de onderverdelingen F II tot en met F IX behoren met name de preparaten die van 1,5 % tot meer dan 85 % van melk afkomstige vetstoffen bevatten. Vermengt men melkvetstoffen met rundertalk en sesamolie, of met rundertalk, wrongel en magere-melkpoeder, dan ontstaan produkten die zonder meer als „preparaten" in de zin van deze post kunnen worden beschouwd. De litigieuze produkten kunnen derhalve onder deze post worden

ingedeeld, voorzover zij „elders genoemd noch elders onder begrepen" zijn.

Welnu, uitdrukkelijk „genoemd" worden zij in geen andere tariefpost. Weliswaar wordt in post 15.13 „kunstreuzel" genoemd, doch de tarifering als zodanig hangt slechts af van de objectieve hoedanigheid en samenstelling van de waar en niet van de benaming die de importeur eraan geeft.

Evenmin zijn de litigieuze produkten onder de posten 04.03 of 15.13 „begrepen".

Post 04.03 zondert „boter" af van de rubriek „melk en zuivelprodukten" van hoofdstuk 4. De werkingssfeer van deze post is niet beperkt tot boter maar omvat bij ontbreken van andere zelfstandige posten ook de andere vormen waarin melk-vetstoffen voorkomen.

Volgens de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel betreffende post 04.03, vallen hieronder ook „uitgesmolten boter („beurre fondu"), gedehydreerde boter, botervet, ghee en ranzige boter" (vgl. bijlage bij de memorie). Uit de toelichtingen betreffende het gemeenschappelijk douanetarief (post 04.03) volgt, dat de benaming „uitgesmolten boter" behalve de uitgesmolten boter in eigenlijke zin ook soortgelijke gedehydreerde boter omvat.

Worden aan boter of uitgesmolten boter andere stoffen toegevoegd, dan blijft de daaruit ontstane waar „boter" in de zin van post 04.03, voor zover zij haar karakter van boter of uitgesmolten boter niet verliest. Tot deze post behoort dan ook bij voorbeeld boter waaraan zeer kleine hoeveelheden kruiden, specerijen of aromaten zijn toegevoegd, voornamelijk ter verbetering van de bijzondere smaak voor bepaalde verbruikers, en boter, waaraan als herkenningsmiddel sesamolie is toegevoegd die de smaak en het gebruik van het produkt niet beïnvloedt.

Gaat men alleen uit van de door verzoekster aangegeven samenstelling der door de verwijzende rechter sub a) genoemde produkten, dan lijkt de toevoeging van 10 % rundertalk en 5 % sesamolie de grenzen van een zeer geringe bijmenging te overschrijden. Anderzijds verleent de toevoeging van geringe hoeveelheden reuk- en smaakvrije rundertalk en sesamolie aan uitgesmolten boter geen bijzonder eigenschappen, kenmerken of gebruiksmogelijkheden die boven het normale produkt uitgaan.

Bovendien is de aangegeven hoeveelheid van 5 % sesamolie in de litigieuze produkten te gering om als zelfstandig en bepaald vetcomponent te kunnen worden beschouwd. Indeling onder post 04.03 is derhalve niet uitgesloten.

Van het tweede, in de verwijzingsbeschikking sub b) genoemde produkt, kan hetzelfde worden gezegd. Afgezien van rundertalk, waarvan de hoeveelheid in dit produkt nog geringer is, zijn aan het pure botervet slechts twee andere bestanddelen van het gemeenschappelijke basisprodukt toegevoegd, namelijk wrongel en magere-melkpoeder, waarvan ook in normale boter kleine hoeveelheden te vinden zijn. Anderzijds zijn de aangegeven gedeelten wrongel en magere-melkpoeder tezamen wel groter dan een toevoeging „van zeer geringe hoeveelheden" in de zin van de Toelichtingen bij het GDT betreffende post 04.03.

Tariefpost 15.13 behoort tot een hoofdstuk waarvan boter en andere van melk afkomstige vetstoffen in beginsel zijn uitgesloten. Daar zij als „zuivelprodukten" in hoofdstuk 4 een autonome regeling hebben gekregen, kunnen zij niet tegelijkertijd een „dierlijk vet" in de zin van hoofdstuk 15 zijn.

Post 15.13 zondert van de produkten van dit hoofdstuk twee specifieke vetmengsels af, namelijk „margarine" en kunstreuzel" doch omvat niet de litigieuze produkten. Wat de betekenis van de term „kunstreuzel" betreft, laten de in de oorspronkelijke tekst van de nomenclatuur gehanteerde aanduidingen „simili-

saindoux" en „imitation lard" geen twijfel bestaan over het feit dat daarmee uitsluitend vetmengsels op basis van varkensreuzel worden bedoeld. Ook verstaat de Duitse wetgeving onder „Kunstspeisefett" — een vertaling van genoemde begrippen — „de met varkensreuzel vergelijkbare preparaten waarvan het vetgehalte niet uitsluitend uit varkensreuzel bestaat". Daarom moeten deze preparaten althans gedeeltelijk varkensreuzel bevatten. De litigieuze produkten bevatten echter geen reuzel.

Wat ten slotte de „andere bereide spijsvetten" betreft, gaat het om de vraag of ook van melk afkomstige vetstoffen waaraan geringe hoeveelheden rundertalk en sesamolie zijn toegevoegd, als een dergelijk „ander bereid spijsvet" kunnen worden beschouwd. De tekst van het GDT sluit deze mogelijkheid uit, daar hieruit volgt dat melk-vetstoffen het voorwerp van een zelfstandige post (04.03) uitmaken en dat mengsels van melk-vetstoffen met andere vetten en produkten in post 21.07 uitdrukkelijk als bijzondere produkten voor menselijke consumptie worden genoemd. Er bestaat derhalve geen aanleiding, het begrip „andere bereide spijsvetten" in post 15.13 a priori anders uit te leggen dan in alle andere delen van hoofdstuk 15: als daar niet genoemde dierlijke of plantaardige vetten met uitzondering van melkvetstoffen en bereidingen daarvan. Dit begrip is derhalve een verzamelnaam, een „vergaarbak". Ook post 21.07 is hiervan een voorbeeld: bereidingen op basis van melkvetstoffen behoren tot post 21.07, bereidingen op basis van andere vetten tot post 15.13. In de vetmengsels van post 15.13 kunnen melk-vetstoffen weliswaar in geringe mate aan een ander vet zijn toegevoegd, maar zij mogen niet de enige of voornaamste vetstof vormen. Deze opvatting komt overeen met de Toelichtingen van Brussel, waarin wordt aangegeven dat post 15.13 „bereide spijsvetten in vaste vorm" omvat, welke in hoofdzaak bestaan uit:

— mengsels van verschillende dierlijke oliën en vetten
— mengsels van verschillende plantaardige oliën en vetten
— mengsels van dierlijke oliën en vetten met plantaardige oliën en vetten

die zo nodig ook zijn gehydrogeneerd. Zelfs indien de litigieuze produkten eventueel als vetmengsels kunnen worden beschouwd gaat het niet om dergelijke mengsels van „verschillende dierlijke vetten". Al worden van melk afkomstige vetstoffen in het algemene spraakgebruik als een „dierlijk vet" beschouwd, volgens de terminologie van het GDT, met name hoofdstuk 15, zijn zij dit niet, want post 04.03 deelt deze vetstoffen in onder de „zuivelprodukten" van hoofdstuk 4. Er bestaat geen aanleiding voor het standpunt, dat de Toelichtingen van Brussel aan het begrip „dierlijke vetten" een andere zin hebben willen geven dan de nomenclatuur zelf.

Bovendien wordt in de Aantekeningen bij hoofdstuk 15 „boter" in de zin van post 04.03 uitdrukkelijk van dit hoofdstuk uitgesloten. Zeker, in de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel wordt de aanwezigheid van melkvetstoffen in produkten van post 15.13 niet principieel uitgesloten geacht, doch reeds uit de tekst van de Toelichtingen blijkt, dat het daarbij gaat om mengsels waarin de genoemde vetstoffen weliswaar kunnen worden vastgesteld, doch niet de enige of voornaamste vetstof mogen vormen. Overigens ligt de door de Internationale Douaneraad en zijn verantwoordelijke instanties gevolgde toelichtingspraktijk in dezelfde lijn: er is nooit overwogen mengsels die voor een groot of overwegend gedeelte uit melkvetstoffen bestaan, onder de „andere bewerkte spijsvetten" in de zin van post 15.13 in te delen, echter wel onder post 21.07: produkten voor menselijke consumptie. Deze interpretatie ligt ook ten grondslag aan de toelichtingspraktijk van de Commissie en haar Comité Nomenclatuur van het GDT.

De Commissie concludeert dat, wanneer het op grond van deze overwegingen niet is toegelaten de door de verwijzende

rechter sub a) genoemde produkten onder post 15.13 in te delen, deze indeling eerst recht bij de sub b) genoemde produkten is uitgesloten. Een vetmengsel dat ontstaat door de verbinding van melk met wrongel, melkpoeder en geraffineerde rundertalk, is reeds op grond van zijn samenstelling een „produkt voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen" in de zin van post 21.07.

b) De indeling in het licht van de gemeenschappelijke marktordeningen

De Commissie herinnert eraan dat melk en zuivelprodukten van hoofdstuk 4 van het GDT bij verordening 13/64 voor het eerst aan een gemeenschappelijke marktordening zijn onderworpen, welke thans haar regeling vindt in verordening 804/68 (PB 1968, L 148, blz. 13). De uit de nomenclatuur van hoofdstuk 4 voortvloeiende afbakening van de werkingssfeer dezer verordeningen bleek spoedig een belemmering te zijn, omdat daardoor een aantal van de belangrijkste uit melk en melk-vetstoffen afkomstige produkten buiten de maatregelen tot ordening van de markt vielen. Om deze moeilijkheden op te lossen werd verordening 160/66 (PB 1966, 195, blz. 3361) vastgesteld. De douanerechtelijke specificaties van de onder deze verordening vallende produkten werden bij verordening 83/67 (PB 1967, 81, blz. 1597) vastgesteld.

Preparaten en mengsels uit melkvetstoffen werden in deze verordening zonder uitzondering als produkten van post 21.07 en niet van post 15.13 beschouwd. De met de boterheffingen gecoördineerde belastingen bij invoer van verordening 160/66 zijn slechts geheven op waren van post 21.07 die hiertoe sub F werd onderverdeeld in talrijke rubrieken naar gelang van het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen.

Tegelijkertijd werden alle produkten van post 15.13 onderworpen aan de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten van verordening 136/66 (PB 1966, 172, blz. 3025), waarbij alleen de heffing van de — geconsolideerde — belasting bij invoer van het GDT en — in geval van dumping — nog een compenserend bedrag werd voorgeschreven.

Elke twijfel betreffende de fundamentele afbakening van de posten 21.07 en 15.13 in het kader van de nomenclatuur van het GDT werd in 1966 opgeheven. Deze afbakening van de werkingssfeer van verordeningen 136/66 en 160/66 vloeit duidelijk voort uit de uitlegging van het GDT. Alleen op deze wijze wordt het bestaande verschil tussen de invoerregelingen voor produkten van de posten 21.07 en 15.13 begrijpelijk. Dit verschil zou zinledig worden indien preparaten op basis van boter, met name met een gehalte aan melk-vetstoffen van 85 % of meer, in beginsel onder post 15.13 zouden vallen.

Deze post werd in de jaren 1960-1961 in de GATT geconsolideerd; bij de onderhandelingen terzake is men er nooit van uitgegaan dat behalve margarine en kunstreuzel ook preparaten op basis van melkvetstoffen hieronder zouden kunnen vallen.

c) De in de afzonderlijke marktordeningen genomen maatregelen

De in het kader van de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector melk en zuivelprodukten getroffen maatregelen bevestigen de juistheid van deze opvatting. In de interventieregelingen van deze marktordening zijn waren van de in casu bedoelde soort steeds als uitgesmolten boter van post 04.03 of als produkten voor menselijke consumptie van post 21.07 behandeld. De Gemeenschap heeft herhaaldelijk getracht boteroverschotten uit de interventievoorraden met grote prijsverlagingen af te zetten op voorwaarde dat deze goedkopere boter voor bijzondere doeleinden werd gebruikt. Op 26 juli 1968 — dus in de periode van de betrokken importen — heeft de Commissie vergunning verleend

voor de afzet van bepaalde hoeveelheden „geconcentreerde boter voor keukengebruik", die naar haar aard veel lijkt op het door de verwijzende rechter sub a) genoemde produkt.

Voorts werd bij verordening 1354/68 (PB 1968, L 217, blz. 6) toestemming verleend voor de afzet van boter onder de verplichting deze boter na verwerking ervan tot halffabrikaten van de posten 18.06 D II c) en 21.07 F II tot 21.07 F IX uit te voeren. De hoeveelheden wrongel en melkpoeder die zijn toegevoegd aan de door de verwijzende rechter sub b) genoemde waar, zijn voldoende om het daaruit ontstane mengsel als een produkt voor menselijke consumptie in de zin van post 21.07 te kunnen beschouwen.

Op grond van deze overwegingen stelt de Commissie voor de eerste vraag te beantwoorden als volgt:

„Post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief moest vóór de inwerkingtreding van verordening (EEG) 496/69 van 18 maart 1969 aldus worden uitgelegd, dat vetmengsels, bestaande uit

a) 85 % zuiver botervet (99,5 %)
   10 % geraffineerde talk
   5 % sesamolie
b) 85 % botervet
   5 % wrongel
   5 % magere-melkpoeder
   5 % geraffineerde rundertalk

niet onder deze tariefpost moesten worden ingedeeld".

2. De tweede vraag

De Commissie is van mening dat het antwoord op deze vraag volgt uit de voorafgaande overwegingen betreffende de correcte uitlegging en afbakening van de posten 04.03, 15.13 en 21.07 voor de litigieuze produkten. Verordening 496/69 beperkt zich ertoe, de hieruit voortvloeiende logische consequentie wat de tariefering betreft bindend voor te schrijven.

De Commissie acht het voorts dienstig in casu te wijzen op enige reeds in zaak 37/75, „Bagusat" (Jurispr. 1975, blz. 1339) neergelegde beginselen:

— Wanneer volgens de tekst van het tarief een andere dan de voorgeschreven indeling denkbaar zou zijn, wil dat nog niet zeggen dat het gaat om een ontoelaatbare, door verordening 97/69 niet gedekte wijziging van het tarief.
— Om hun functie te kunnen vervullen en de rechtszekerheid bij de toepassing van het tarief te kunnen waarborgen, kunnen indelingsverordeningen slechts dan ongeldig worden geacht, wanneer de daarin vervatte beslissingen kennelijk tegen de letter, de systematiek en de indelingsregels van het GDT indruisen, klaarblijkelijk onjuist en willekeurig zijn en niet meer met materiële argumenten zijn te rechtvaardigen.
— De indelingsverordeningen dienen niet alleen de rechtszekerheid, maar hebben tevens ten doel de eenvormige uitlegging en toepassing van het GDT in alle Lid-Staten te waarborgen. Dergelijke verordeningen worden derhalve vooral vastgesteld wanneer de bevoegde instanties van de Lid-Staten bij de indeling tot verschillende resultaten zijn gekomen en wanneer de noodzakelijke eenvormigheid bij de uitlegging van het tarief slechts door middel van een alle instanties bindende communautaire rechtsnorm kan worden bereikt. Indien tussen de nationale administraties eensgezindheid bestaat, is het geven van toelichtingen en indelingsadviezen voldoende om de eenvormige toepassing van het tarief te waarborgen.
— Komt een indelingsverordening niet overeen met de uitlegging van het tarief in bepaalde Lid-Staten, dan mag daaruit niet de ongeldigheid van deze verordening worden afgeleid; in dat geval moet niet de verordening ongeldig worden verklaard, maar de in de Lid-Staat gevolgde tariefindeling worden herzien.

De Commissie is derhalve van mening dat „verordening (EEG) 496/69 rechtsgeldig is".

III — Mondelinge behandeling

Overwegende dat de vennootschap Gervais-Danone en de Commissie van de Europese Gemeenschappen ter terechtzitting van 10 februari 1977 mondelinge opmerkingen hebben gemaakt;

dat de Commissie in haar schriftelijke opmerkingen heeft beweerd dat het niet mogelijk is, de aanwezigheid van de in casu aangegeven geringe hoeveelheden talk in een mengsel met voldoende zekerheid door analyse vast te stellen, waarop verzoekster een deskundigenverslag heeft overgelegd volgens hetwelk de aanwezigheid van een hoeveelheid talk van 10 % of 5 % in een mengsel door analyses met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld;

dat de advocaat-generaal ter terechtzitting van 9 maart 1977 conclusie heeft genomen;

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Bundesfinanzhof bij beschikking van 27 juli 1976, ingekomen ter griffie van het Hof op 13 september 1976, krachtens artikel 177 EEG-Verdrag twee vragen heeft gesteld betreffende enerzijds de toepasselijkheid van het gemeenschappelijk douanetarief op bepaalde vetmengsels en — indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord — anderzijds de geldigheid van verordening 496/69 van de Commissie van 18 maart 1969 (PB 1969, 67, blz. 7), betreffende de indeling van goederen onder post 21.07, onderverdelingen F VIII en IX van het gemeenschappelijk douanetarief;

2 dat deze vragen zijn gerezen en een geding betreffende de tariefindeling van een produkt, dat tussen 20 december 1968 en 22 maart 1969 in een aantal partijen uit een derde land in de Bondsrepubliek werd ingevoerd en door de importeur als „kunstreuzel" in de zin van post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief werd omschreven;

dat de douane-autoriteiten deze waar, gelet op genoemde verordening 496/69, hebben ingedeeld onder post 21.07 F IX („produkten voor menselijke consumptie, elders genoemd noch elders onder begrepen ... andere, met een gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen van 85 of meer gewichtspercenten") daar was gebleken dat het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen (botervet) hoger was dan 85 gewichtspercenten;

3 dat de importeur van de waar deze indeling heeft betwist op grond dat verordening 496/69, in werking getreden voordat de douaneformaliteiten betref-

fende de laatste import waren vervuld, de werkingssfeer van de posten 15.13 en 21.07 zou hebben gewijzigd — zulks nog wel met terugwerkende kracht — derhalve in strijd is met de letter en de geest dezer posten en bijgevolg de bij 's Raads basisverordening 97/69 van 16 januari 1969 (PB 1969, L 14 blz. 1) aan de Commissie toegekende bevoegdheden overschrijdt;

dat de Commissie betoogt dat verordening 496/69 zich beperkt tot een bindende uitlegging van de betrokken post door middel van een toelichting van de inhoud en de strekking die deze post reeds vóór de inwerkingtreding van de verordening had;

4 Overwegende dat het Bundesfinanzhof in de eerste plaats de vraag stelt of post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief vóór de inwerkingtreding van verordening 496/69 aldus moest worden uitgelegd, dat deze van toepassing was op vetmengsels, bestaande uit:

— bij de beide eerste importen:

85 % zuiver botervet (99,5 %)
10 % geraffineerde talk
5 % sesamolie

— bij de overige importen:

85 % botervet
5 % wrongel
5 % magere-melkpoeder
5 % geraffineerde rundertalk;

dat, voor het geval de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, het Bundesfinanzhof in de tweede plaats vraagt of verordening 496/69 van 18 maart 1969 rechtsgeldig is of dat zij ongeldig is, omdat zij de posten 15.13 en 21.07 niet heeft toegelicht maar gewijzigd en dientengevolge niet is gedekt door verordening 97/69 van 16 januari 1969;

5 Overwegende dat post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief van toepassing is op waren die zijn aangeduid als „margarine, kunstreuzel en andere bereide spijsvetten";

dat uit de gestelde vraag blijkt dat de door de nationale rechterlijke instantie omschreven produkten voornamelijk bestaan uit botervet, waaraan geringe hoeveelheden plantaardige en dierlijke vetten zijn toegevoegd;

6 dat in de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel en bij het gemeenschappelijk douanetarief „botervet" wordt beschouwd als een van de produkten die worden gedekt door het begrip „boter" in de zin van post 04.03 van het hoofdstuk betreffende onder meer „melk en zuivelprodukten";

dat de Toelichtingen bij het gemeenschappelijk douanetarief betreffende deze post bovendien duidelijk maken dat produkten voor menselijke consumptie op basis van „botervet" onder post 21.07 vallen;

dat deze Toelichtingen bij de opsomming van de onder post 21.07 vallende produkten, met name onder letter D II bevestigen, dat de vetten waaruit de in deze post genoemde produkten voor menselijke consumptie bestaan „van melk afkomstige vetstoffen" zijn;

7 dat volgens deze aanwijzigingen de in de vraag genoemde produkten, ongeacht de benaming die de importeur hieraan geeft, wegens de vetstof waaruit zij voornamelijk bestaan, niet kunnen worden beschouwd als produkten voor menselijke consumptie in de zin van post 15.13, welke betrekking heeft op andere plantaardige of dierlijke vetten, zoals margarine of kunstreuzel;

dat de Toelichtingen bij de Nomenclatuur van Brussel weliswaar niet uitsluiten dat mengsels van dierlijke vetten onder post 15.13 kunnen vallen, doch dat uit de tekst dezer Toelichtingen volgt dat het dan gaat om mengsels waarbij de van melk afkomstige vetstoffen, met name botervet, niet het hoofdbestanddeel vormen;

dat produkten voor menselijke consumptie die 85 % botervet bevatten, moeten worden beschouwd als mengsels die voornamelijk uit van melk afkomstige vetstoffen bestaan;

dat de eventuele toevoeging aan deze preparaten van plantaardige oliën of geraffineerde runder- of andere talk niet volstaat om de indeling onder post 15.13 te rechtvaardigen, daar deze toevoeging van een zeer gering percentage vetten niet tot gevolg heeft dat het gehalte aan van melk afkomstige vetstoffen wezenlijk wordt gewijzigd;

dat de toevoeging van magere-melkpoeder of wrongel trouwens te minder tot dit gevolg leidt, daar deze additieven zelf van melk afkomstig zijn;

8 Overwegende dat deze conclusie voorts overeenkomt met de structuur en de functie van post 21.07 in het kader van de bepalingen van het gemeen-

schappelijk landbouwbeleid betreffende de sectoren zuivelprodukten en dierlijke vetten;

dat immers melk en zuivelprodukten, genoemd in hoofdstuk 4 van het gemeenschappelijk douanetarief, sedert 's Raads verordening 13/64 van 5 februari 1964 zijn onderworpen aan een gemeenschappelijke marktordening;

dat in het kader van deze ordening de bijlage van 's Raads verordening 160/66 van 27 oktober 1966 (PB 1966, 195 blz. 3361) tot invoering van een handelsregeling voor bepaalde goederen, verkregen door verwerking van landbouwprodukten, ook „produkten voor menselijke consumptie ... die zuivelprodukten bevatten" heeft gerekend tot de waren die onder post 21.07 van het gemeenschappelijk douanetarief vallen;

dat daarentegen 's Raads verordening 136/66 van 22 september 1966 (PB 1966, 172, blz. 3025) waarbij een gemeenschappelijke marktordening in de sector vetten, uitgezonderd van melk afkomstige vetten, werd ingevoerd, in artikel 1 de werkingssfeer van deze ordening uitbreidt tot bereide spijsvetten van post 15.13;

dat deze afbakening van de respectieve werkingssferen der verordeningen 136/66 en 160/66 bevestigt dat produkten voor menselijke consumptie die voornamelijk bestaan uit van melk afkomstige vetstoffen in het kader van het gemeenschappelijk douanetarief tot post 21.07 behoren en derhalve niet onder post 15.13 kunnen vallen;

9 Overwegende dat op de eerste vraag derhalve moet worden geantwoord dat post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief ook vóór de inwerkingtreding van verordening 496/69 van de Commissie van 18 maart 1969 aldus moest worden uitgelegd, dat deze niet van toepassing was op vetmengsels, bestaande uit:

85 % zuiver botervet (99,5 %)
10 % geraffineerde talk
5 % sesamolie

of

85 % botervet
5 % wrongel
5 % magere-melkpoeder
5 % geraffineerde rundertalk;

10 Overwegende dat de tweede vraag geen beantwoording behoeft, daar zij slechts is gesteld voor het geval de eerste vraag bevestigend zou worden beantwoord;

Ten aanzien van de kosten

11 Overwegende dat de kosten, door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

dat de procedure ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

uitspraak doende op de door het Bundesfinanzhof bij beschikking van 27 juli 1976 gestelde vraag, verklaart voor recht:

Post 15.13 van het gemeenschappelijk douanetarief moest ook vóór de inwerkingtreding van verordening 496/69 van de Commissie van 18 maart 1969 aldus worden uitgelegd, dat deze niet van toepassing was op vetmengsels, bestaande uit:

85 % zuiver botervet (99,5 %)

10 % geraffineerde talk

5 % sesamolie

of

85 % botervet

5 % wrongel

5 % magere-melkpoeder

5 % geraffineerde rundertalk.

Donner Mertens de Wilmars Bosco

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op drieëntwintig maart negentienhonderdzevenenzeventig.

De griffier

A. Van Houtte

De president van de Eerste Kamer

A. M. Donner